

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 février 2004

PROJET DE LOI

**relatif à l'insaisissabilité des montants prévus
aux articles 1409, 1409bis et 1410 du
Code judiciaire lorsque ces montants sont
versés sur un compte bancaire**

AMENDEMENTS

N° 6 DE MME VAN DER AUWERA

Intitulé

Insérer les mots «et à l'incessibilité» entre les mots «l'insaisissabilité» et les mots «des montants» et remplacer les mots «sont versés sur un compte bancaire» par les mots «sont crédités sur un compte à vue».

JUSTIFICATION

Correction de texte.

Documents précédents :

Doc 51 639/ (2003/2004) :

- 001 : Projet transmis par le Sénat sous la législature précédente et relevé de caducité.
- 002 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 februari 2004

WETSONTWERP

**betreffende de onvatbaarheid voor beslag van
de bedragen waarvan sprake is in de artikelen
1409, 1409bis en 1410 van het Gerechtelijk
Wetboek wanneer die bedragen op een
bankrekening zijn gestort**

AMENDEMENTEN

Nr. 6 VAN MEVROUW VAN DER AUWERA

Opschrift

De woorden «en overdracht» invoegen tussen de woorden «beslag» en de woorden «van de bedragen» en de woorden «op een bankrekening zijn gestort» vervangen door de woorden «op een zichtrekening zijn gecrediteerd».

VERANTWOORDING

Tekstuele correctie.

Voorgaande documenten :

Doc 51 639/ (2003/2004) :

- 001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat tijdens de vorige zittingsperiode en van verval ontheven.
- 002 : Amendementen.

N° 7 DE MME VAN DER AUWERAArt. 6 (*nouveau*)**Insérer un article 6, libellé comme suit :**

«Art. 6 — § 1er. À l'article 1409, § 1er, alinéa 4, du Code judiciaire, modifié en dernier lieu par la loi du 22 décembre 2003, la dernière phrase est complétée par les mots «et ce, au plus tard le 1er janvier 2005».

§ 2. À l'article 1409, § 1^{erbis}, alinéa 4, du Code judiciaire, modifié par la loi du 22 décembre 2003, la dernière phrase est complétée par les mots «et ce, au plus tard le 1er janvier 2005».

JUSTIFICATION

Pour calculer la quotité non saisissable des sommes crédiées sur un compte à vue, on tient compte du fait que le débiteur a ou non des enfants à charge. Étant donné que la loi-programme du 22 décembre 2003 a laissé au gouvernement jusqu'au 1er janvier 2005 pour déposer un projet de loi de confirmation des arrêtés royaux visant notamment à préciser ce qu'il y a lieu d'entendre par «enfant à charge» et que l'on ne saura avec certitude qu'au 1er janvier 2006 si ce projet de loi produira ou non ses effets, le projet de loi à l'examen posera des problèmes pratiques en cas de saisie ou de cession avant le 1er janvier 2006. Faute de définition de la notion d'«enfant à charge», les huissiers de justice et l'administration fiscale prendront en effet des risques lorsqu'ils établiront un décompte.

Il convient dès lors de définir clairement cette notion, dont on discute depuis des années, avant l'entrée en vigueur du projet de loi à l'examen.

N° 8 DE MME VAN DER AUWERAArt. 7 (*nouveau*)**Insérer un article 7, libellé comme suit :**

«Art. 7 — § 1er. À l'article 1409, § 1er, alinéa 5, du Code judiciaire, inséré par la loi du 22 décembre 2003, les mots «31 décembre 2004» sont remplacés par les mots «30 juin 2004», les mots «Avant le 1er janvier 2005» sont remplacés par les mots «Avant le 1er janvier 2004» et les mots «avant le 1er janvier 2006» sont remplacés par les mots «avant le 1er janvier 2005».

§ 2. À l'article 1409, § 1^{erbis}, alinéa 5, du Code judiciaire, inséré par la loi du 22 décembre 2003, les mots «31 décembre 2004» sont remplacés par les mots «30 juin 2004», les mots «Avant le 1er janvier 2005» sont

Nr. 7 VAN MEVROUW VAN DER AUWERAArt. 6 (*nieuw*)**Een artikel 6 invoegen, luidende :**

«Art. 6. — § 1. In artikel 1409, § 1, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, wordt de laatste zin aangevuld als volgt «en dit uiterlijk op 1 januari 2005».

§ 2. In artikel 1409, § 1bis, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, wordt de laatste zin aangevuld als volgt «en dit uiterlijk op 1 januari 2005».

VERANTWOORDING

Bij de berekening van het niet voor beslag vatbare gedeelte van de op een zichtrekening gecrediteerde bedragen, dient er rekening te worden gehouden met het feit of de debiteur al dan niet kinderen heeft. Gezien, ingevolge de programlawet van 22 december 2003 de regering tot 1 januari 2005 de tijd krijgt om een wetsontwerp in te dienen ter bekraftiging van de koninklijke besluiten die onder andere moeten bepalen wat er wordt verstaan onder «kind ten last». En er pas op 1 januari 2006 zekerheid is omtrent de al dan niet uitwerking ervan, zal het voorliggende wetsontwerp praktische problemen opleveren bij beslag of overdracht vóór 1 januari 2006. Gerechtsdeurwaarders en de fiscus zullen immers risico's lopen bij het opstellen van een afrekening bij gebrek aan een definitie van het begrip «kind ten laste».

Er dient derhalve duidelijkheid te komen over dit begrip – waarover er reeds jarenlang wordt gediscussieerd – vóór de inwerkingtreding van voorliggend wetsontwerp.

Nr. 8 VAN MEVROUW VAN DER AUWERAArt. 7 (*nieuw*)**Een artikel 7 invoegen, luidende :**

«Art. 7. — § 1. In artikel 1409, § 1, vijfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 2003 worden de woorden «31 december 2004» vervangen door de woorden «30 juni 2004», worden de woorden «vóór 1 januari 2005» vervangen door de woorden «vóór 1 juli 2004» en de woorden «vóór 1 januari 2006» worden vervangen door de woorden «vóór 1 januari 2005».

§ 2. In artikel 1409, § 1bis, vijfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 2003 worden de woorden «31 december 2004» vervangen door de woorden «30 juni 2004», worden de

remplacés par les mots «Avant le 1er janvier 2004» et les mots «avant le 1er janvier 2006» sont remplacés par les mots «avant le 1er janvier 2005».

JUSTIFICATION

Si la définition du concept d'«enfant à charge» est fixée au plus tard le 1er janvier 2005, il convient également de déterminer les règles gouvernant la charge de la preuve, y compris la force probante et la durée de validité des preuves, ainsi que la procédure, au plus tard à cette même date.

N° 9 DE M. COURTOIS ET MME TAELEMAN

(sous-amendement à l'amendement n° 2 – DOC 51 0639/002)

Art. 2

Dans l'article 1411bis proposé, apporter les modifications suivantes :

- 1° dans le texte néerlandais, remplacer le mot «toestaan» par les mots «het mogelijk maken» ;
- 2° remplacer les mots «attribué aux» par les mots «indiqué au regard des» ;
- 3° compléter cet article par l'alinéa suivant :

«Cette dernière obligation ne s'applique pas aux inscriptions au crédit à la suite d'un versement en espèces.».

JUSTIFICATION

La première modification vise à rectifier la traduction erronée du mot «permettent».

La deuxième modification est une modification d'ordre technique, dès lors que le code n'est pas «attribué» au moment de l'inscription des montants au crédit du compte à vue, mais qu'il est «indiqué». L'attribution du code a effectivement lieu au moment où le donneur d'ordre transmet l'ordre de paiement à son établissement financier, qui le transmettra à son tour à l'établissement de crédit auprès duquel le compte est ouvert.

La troisième modification vise à compléter l'article 2. En ce qui concerne le versement en espèces, il convient de souligner qu'à partir du 1er septembre 2003, chaque particulier peut au moins bénéficier d'un service bancaire de base. Il convient en outre d'éviter que le bénéficiaire verse, avec un code, sur son propre compte, par exemple, des paiements perçus en espèces (par l'intermédiaire de facteurs) ou des chèques circulaires

woorden «vóór 1 januari 2005» vervangen door de woorden «vóór 1 juli 2004» en worden de woorden «vóór 1 januari 2006» vervangen door de woorden «vóór 1 januari 2005»

VERANTWOORDING

Indien de definitie van het begrip «kind ten laste» ten laatste op 1 januari 2005 wordt bepaald, is het aangewezen om ook de regels voor de bewijsvoering, inclusief de bewijskracht en de geldigheidsduur van de bewijzen, alsook van de rechtspleging ten laatste op diezelfde datum te bepalen.

Liesbeth VAN DER AUWERA (CD&V)

Nr. 9 VAN DE HEER COURTOIS EN MEVROUW TAELEMAN

(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2

In het voorgestelde artikel 1411bis, § 3, de volgende wijzigingen aanbrengen :

- 1° het woord «toestaan » vervangen door de woorden «het mogelijk maken»;
 - 2° de woorden « toegekend aan » vervangen door de woorden «vermeld bij»;
 - 3° het artikel aanvullen met het volgende lid :
- «Deze laatste verplichting geldt niet voor crediteringen ten gevolge van een storting in contanten.».*

VERANTWOORDING

De eerste wijziging verbetert de slechte vertaling van het woord «permettent».

De tweede wijziging is een technische verbetering daar de code niet wordt «toegekend» op het moment van de inschrijving van de bedragen op de creditzijde van de zichtrekening maar wel wordt «vermeld». De toekenning van de code gebeurt immers op het moment dat de opdrachtgever de betaling door geeft aan zijn financiële instelling die ze op haar beurt zal overzenden aan de kredietinstelling waar de zichtrekening wordt aangehouden.

De derde wijziging betreft een toevoeging. Wat de storting in contanten betreft, dient er op te worden gewezen dat iedere particulier, vanaf 1 september 2003, minstens over een basisbankdienst kan beschikken. Daarenboven moet worden vermeden dat de begunstigde bijvoorbeeld ontvangen betalingen in contanten (via postbodes) of ontvangen circulaire cheques op zijn rekening stort met een code. Afgezien van het feit dat zo

perçus, faute de quoi le problème des agressions contre les facteurs ne serait absolument pas résolu, et ce, indépendamment du fait qu'un tel code est subjectif et qu'il ouvre la voie aux abus et aux erreurs. Si les montants payés par le facteur se voient encore attribuer un code au moment de leur versement par le bénéficiaire sur son propre compte, il n'y aurait aucune raison de supprimer le paiement par le facteur.

Enfin, nous souhaitons souligner qu'il n'appartient pas aux banques d'attribuer des codes en cas de versement en espèces, dès lors que ce ne sont pas elles qui donnent l'ordre de versement, mais qu'elles n'agissent qu'en tant qu'intermédiaires et qu'elles ne peuvent, en tant que telles, juger de la légitimité d'un code à attribuer éventuellement.

N° 10 DE M. COURTOIS ET CONSORTS
(sous-amendement à l'amendement n° 2 du gouvernement, DOC 51 0639/002)

Art. 2

Dans l'article 1411bis, § 2, proposé, remplacer les mots «ou cédé» par les mots «ou sur un compte à vue pour lequel une cession de créance a été communiquée».

JUSTIFICATION

Ce n'est pas le compte qui est cédé, mais la créance.

N° 11 DE M. COURTOIS ET CONSORTS
(sous-amendement à l'amendement n° 2 du gouvernement)

Art. 2

Dans l'article 1411bis, § 4, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «communique le code visé au § 3» par les mots «doit toujours communiquer le code visé au § 3 à son organisme financier, qui le transmettra à son tour».

JUSTIFICATION

Il s'agit, d'une part, d'une modification d'ordre technique, étant donné que le donneur d'ordre ne communique pas directement avec l'établissement du bénéficiaire, mais donne les instructions nécessaires à son propre organisme financier, qui effectue l'ordre de paiement. Il est logique que les codes soient communiqués à l'organisme financier du donneur d'ordre. Cette modification est en outre importante dans l'optique de la sanction visée au § 5.

een code subjectief is en de deur openzet voor misbruiken en vergissingen, wordt het probleem van de overvallen op postbodes anders totaal niet opgelost. Er zou geen enkele reden zijn om de uitbetaling via de postbode op te zeggen indien de door hem uitbetaalde bedragen alsnog een code zouden meekrijgen op het moment van storting door de begünstigde op zijn eigen rekening.

Tenslotte wezen we benadrukt dat het niet aan de bank toekomt codes aan te brengen in het geval van een storting in contanten, daar zij immers geen opdrachtgever is van de storting maar slechts handelt als tussenpersoon en als dusdanig niet kan oordelen over de rechtmatigheid van een eventueel aan te brengen code.

Alain COURTOIS (MR)
Martine TELMAN (VLD)

Nr. 10 VAN DE HEER COURTOIS c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2

In het voorgestelde artikel 1411bis, § 2, de woorden «of overgedragen zichtrekening» vervangen door de woorden «zichtrekening of een zichtrekening waarvoor een overdracht van schuldvordering ter kennis werd gebracht».

VERANTWOORDING

Het is niet de rekening die wordt overgedragen maar de schuldvordering.

Nr. 11 VAN DE HEER COURTOIS c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2

In het voorgestelde artikel 1411bis, § 4, eerste lid, het woord «deelt» vervangen door de woorden «moet steeds» en het woord «mee» vervangen door de woorden «meedelen aan zijn financiële instelling, die ze op haar beurt zal overzenden».

VERANTWOORDING

De eerste wijziging is een technische wijziging daar de opdrachtgever geen onmiddellijke mededeling doet aan de instelling van de begünstigde, maar wel de nodige instructies geeft aan zijn instelling die de betalingsopdracht uitvoert. Het is logisch dat de codes worden meegedeeld aan de instelling van de opdrachtgever. Deze wijziging is bovendien belangrijk met het oog op de bestraffing bedoeld in § 5.

La modification porte, d'autre part, sur le remplacement de la notion d'«établissement de crédit» par la notion d'«organisme financier», afin d'inclure également La Poste. De nombreux paiements sont en effet effectués par l'intermédiaire de La Poste.

N° 12 DE M. COURTOIS ET CONSORTS
 (Sous-amendement à l'amendement n° 2 du gouvernement – DOC 51 0639/001)

Art. 2

Dans l'article 1411bis, § 5, proposé, remplacer les mots «l'établissement de crédit auprès duquel le compte est ouvert» **par les mots** «son organisme financier, dont il est question au § 4.».

JUSTIFICATION

Le donneur d'ordre communique les instructions de paiement ainsi que le code à son propre organisme financier, qui exécute l'ordre de paiement. Le donneur d'ordre ne communique rien directement à l'organisme du bénéficiaire. Sanctionner le donneur d'ordre qui ne communique rien à l'établissement de crédit du bénéficiaire est donc totalement injuste.

N° 13 DE M. COURTOIS ET CONSORTS
 (sous-amendement à l'amendement n° 3 du gouvernement)

Art. 3

Dans le texte néerlandais de l'article 1452, alinéa 2, 4°, proposé, remplacer le mot «kredietzijde» **par le mot** «creditzijde».

JUSTIFICATION

Le présent amendement apporte une correction linguistique.

De tweede wijziging betreft het begrip «kredietinstelling». Dit begrip wordt vervangen door «financiële instelling» teneinde ook De Post erbij te betrekken. Heel wat betalingen gebeuren immers via De Post.

Nr. 12 VAN DE HEER COURTOIS c.s.
 (Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2

In het voorgestelde artikel 1411bis, § 5, de woorden «de kredietinstelling waar de zichtrekening geopend is» **vervangen door de woorden** «zijn financiële instelling waarvan sprake in § 4».

VERANTWOORDING

De opdrachtgever deelt de instructies mee voor de betaling alsook de code aan zijn eigen financiële instelling, die de betaalopdracht uitvoert. De opdrachtgever deelt niets rechtstreeks mee aan de instelling van de begunstigde. Een sanctie opleggen aan de opdrachtgever voor het niet mededelen aan de kredietinstelling van de begunstigde is dus totaal niet correct.

Nr. 13 VAN DE HEER COURTOIS c.s.
 (Subamendement op amendement nr. 3)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1452, tweede lid, 4° het woord «kredietzijde» **vervangen door het woord** «creditzijde».

VERANTWOORDING

Taalkundige verbetering.

Alain COURTOIS (MR)
 Martine TAELEMAN (VLD)
 Hilde CLAES (sp.a-spirit)
 Karine LALIEUX (PS)